

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Gazdina roba**

Autor: **Gabriela Preissová**

Vydavatel: **J. Otto**

Vydáváno v letech: **1910**

Stránky: **44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, [58], 59, 60, 61, 62, 63**

Samko. Na Kaču drkotnicu hřešíš, a ona pomohla už mnohokrát nejen dětem, ale i dorostlým, starým ludom. Mně samotnému zahnala zlý lišej.

Eva. Ještě dnes děvčicu vidím, jak po mne strhané oči obrací. Ten doktor z Hrozenkova ju mohl smrti ubránit — je to učený, dobrý pán! (Prudce s přesvědčením.) A on by ju byl ubránil!

Tetka. Pánubohu poručeno, dcera moja... Taková ztráta sa ti može z boží vůle zase vynahradiť, ještě můžeš mět dětí, že až tě budú mrzet.

Zuzka (přichází). Pacholek má už prý chvílu zapraženo. (Posadí se zase na stoličku k šití u kamen.)

Samko. Však já už idu. (Béře hůl a klobouk.) Tož sa tu mívajte s Pánembohem, zítra do půlnoci jsu zase doma. S Pánembohem, Evuška, vzpomínaj ně věrně. (Podává jí ruku, Eva ji přijímá s očividnou nechutí.) Ty mi ani ruky jak se patří nechceš podat? Eva — (stane zamýšleně, pak s náhlým chvatem). Tak mívajte sa tu dobře. (Odchází.)

Výstup 8.

Eva, Tetka a Zuzka.

Tetka. Copak jsi sa ani rádně, jako žena s mužem, nerozlúčila, Eva?

Eva (netrpělivě). Prosím vás, tetka, jděte si už lehnout — beztak mi ráno vždycky prv vstanete než já —

Tetka. Však já půjdu. Ale já tě chcu, Evuška, jenom pamatovat, jakého ty máš muža. Jojhá — takového muža aby na celém kraju pohledal — ruku bys mu měla každého rána polúbnút! Máš sa při něm jako nějaká velkomožná paní; jenom před tebe všechny peníze položí, a tu máš, Evuška, hospodař si si s tím jak chceš. Anebo: Nenamáhaj sa, Evuška, já to sám zastanu. (S táhlým povzdechem:) Ja — ja — to je člověk, do rámečka aby ho zasadil.

Eva (trpce). Svú čest, tu vedlejší nadnáší Samko až do krutosti, ale na té pravé cti, si neza-kládá. Vráti sa mi najednúc z jarmarku přestrojený — poměštěný. Napovídal mu tam kdosi, že člověk ve slovenském kroji nemá žádného považování, že ho drží za hlupého — a on nemeškaja zkúpí hned městské háby, třeba na něm visely ku směšnosti.

Tetka. Ale jdi, věru sa domníval, že sa ti tak lépe bude líbit než ve slovenském. A keď ti to bylo proti mysli, proč jsi mu to nerozmluvila?

Eva. Kdo pak sa bude s takovú slabú dušú hádat, a s vámi, tetko, je také těžko ho-vořit — právě tak jako se Samkem.

Tetka (sbírajíc se k odchodu). Mužský má odjak-živa více rozumu, proto bys měla být na tom přestávající. Važ si jen takového muža, važ si ho! A daj vám Pánbůh dobrú noc! (Odchází středem.)

Zuzka, Eva. Dobrú noc!

Výstup 9.

Zuzka a Eva (vstane).

Eva. Zuzko, ta tetka mně tím vynášením Samka jen více ho zprotivuje a ta Mánkova mama — že — ta umí člověku jed do srdca kapat! Víš, to si jen s těmi kožúšky vzala zábarku, přemohla sa náš práh překročit, aby mě jen znovu mohla pošlapat. — A Samka sa to ani netklo — hu — to je mi muž!

Zuzka. Však na mně si také Mešjanovka začejřila špičku. Mně ta hanba tak srdce utiskla . . .

Co je jí po mně — jakživ mi žičku vody nepodala! — (Poplašeně.) Kdosí je u okna. Snad už to Mánek!

Eva (zmateně). Včil jdi, Zuzko — ale ne, prosím tě, zůstaň u nás! Sedni si zticha v sínce na lavku — kdyby ša něco stalo — mně je tak hrozně.

Zuzka. Tož já tu ve stavení někde počkám a budu dávat pozor. (Vyklouzne zticha ze dveří, Eva přistoupí k oknu a odstavivši květináče rozevře je.)

V ý s t u p 10.

Mánek a Eva.

Mánek (u okna něžně). Přece mne čekáš? Já už myslel, žes si tu řeč včera zase zmyslila na moje trápení, že bude tvoja okenička zavřena, a ty mne necháš jen tak marně obcházet.

Eva. Tys došel časněji — není ještě deset hodin ... A nijaké tmy dnes není — jestli tě někdo u toho okna uvidí! — —

Mánek. Nech mne raději sejít tú okeničkú k tobě. Bylo by to na veliké neštěstí, kdyby nás někdo zmerčil.

Eva. Tož pojď... Ale já zastrčím závoru, aby sem zlu náhodú třeba tetka nedošla. (Zastrkuje dvěře. Obrátivši se k Mánkovi, který se zatím švižně shoupl s okna, rozpačitě:) Ale bylo to ode mně bez rozumu, že jsem tě sem vyzvala. (Jde v levo ke dveřím.)

Mánek. A já jsem sa v duši tak potěšil!... Věř mi, Evuša, mě sa často zle vede. Lépe by snad bylo, kdybych tehdáž, když si mne od sebe odstrčila, si byl na život sáhl — jak jsem chtěl. Jen ten smrtelný hřích, padaja mi na dušu, mne od toho zahnal.

Eva. Nemluv tak nahlas!

Mánek. Co mám včil ze života? Mám ty dvě děti, ale ty mne také nedovedú potěšit. I s Maryšú spořádaně vycházím, ale jen tak k vůli ludem; — srdce mi k ní přirůst nemože. Nehněvaj sa na mne za tvrdé slovo — ale to všecko ty máš na svědomí.

Eva (bez staré hrdosti). Já jsem to musela urobit k vůli tomu pronásledování — a aby každý věděl, že jsem tě nelákala. Nebožtík otec vzpomínaja tebe vždycky jen vzdychal a mě s tetkú všechno zlé prorokovali. A včil každé chvíle u nás poví si tetka: Tys sa dobra posadila — tak si šťastná — ale pravdu neví žádný. (Rozpláče se.)

Mánek. Ty plačeš, Eva? — Já jsem tě ještě jakživ plakat neviděl!

Eva. Samko je dobrý člověk, ale já mu nemožu přivyknút, protiví sa mi kam dál víc. Večer, než odjel, ke všemu mne ještě sužoval; vyčínil mi za to, že jsem šla s tebú včera bez jeho dovolení tancovat. Zapovídal mi s tebú ještě jedenkráté mluvit a vyčítal mi, že jsem za tebú za svobody běhala. Na to mu povídám: Nedožíraj ňa, budu-li chtět, půjdu za ním v tu chvílu.

Mánek (vzrušeně, chvějně). Ty bys ještě včil za mne šla?

Eva. Ba, kdybys byl naší luteránské víry, snad bych to udělala, že bych sa dala rozvést a za tebe šla, tak jako ta notáriuska, co sa podruhé vydala za toho Hrozenkovského doktora. Samko by byl věru s nějakú druhú ženú také šťastnější. Óch, Bože můj!

Mánek (horečně). Evuša, nenechajme sa oba sužovat. Když nedalas srdci zvůlu za svobody, daj mu ju včil. Och, já vím, že mne jen jediného lúbíš jako já tebe.

Eva. Včil už je pozdě, Mánek.

Mánek. Není. — V naší víře sa to nedá provést, abych já sa dal jen rozsobášit, ale já bych mohl přestúpit na vašu víru a tak by sa to

dalo spravít. Vykládali jednu v hospodě, že to urobil jeden malíř z Vídně a šla za něho »tak« dcera velkého jenerála! Zatím pojd' za mne tak — co je nám do lidí!?

Eva. Za tebe — tak. Ale, Mánku — ty bys musel potom si mne vzít za ženu, za pravú ženu. Já bych robú nikdy nesměla ostat!!

Mánek. Vezmu, vezmu, Eva!

Eva. A kam bys mne zatím uvedl?

Mánek. Já jsem sa letos uvázal na gazdovskou smlúvu do Rakús, že tam dovedu na polní prácu do panského dvora dvě stě lidí a budu je tam pořádat nyní od svaté Trojice až do poklidu řepných rolí. Pobudem tam na pět měsíců a vynese mi to na nejméně osm sto rýnských. Moja žena musí zůstat doma obzírat to naše hospodářství. Chtěl jsem si s sebou za gazdinu sebrat vdovu Kostelničku — ale proč bych tam nemohl raději tebe vydávat za gazdinu a za svú ženu. Po těch pět měsíců už by z nás byli dva šťastní lidé a já bych to zatím s nějakým advokátem podnikl, abychom sa za sebe dostali.

Eva. A co ty tvoje děti, žena, rodina?

Mánek. Však aj ty bys donesla skorem stejnú oběť. A Maryša — víš — že mne k ní do-

nutili; ona to také věděla, že jen tebe lúbím, proč si mě brala? O děti bych se staral; však nejsou z kameňa, abych sa od chudat odvrátil. Ti notáriusovi také měli děti a dobře sa aj s nimi porovnali; žijú ve vážnosti.

Eva. Proboha tě prosím, Mánku, jdi už — jdi. Na mne sa věsí veliký strach.

Mánek. Neboj sa! (Obtáčí kolem ní ruce.) Jakú mi dáš, duša moja, odpověď?

Eva (se mu prudce vyvine, zmateně přeběhne komoru a zastavivši se před zastrčenou kolébkou mocí ji vytáhne vpřed. Pokleknuvši, obejmě kolébkou rukama, horečně:) Andělíčku, můj andělíčku...!

Mánek. Co děláš, Evuška? Tu líhalo to tvé nebože dívča — pravda?

Eva. Víš, Mánku, když ona žila — pro ňu jsem ještě Samka mohla vystát. Ale on mne o ňu připravil a s ňú si pochoval všecku moju trpělivost k sobě.

Mánek (smutně, žárlivě). Tys to svoje dievča měla ještě radši než mě, že?

Eva. Ba ne... Jenže tebe jsem lúbila jinak a ju zase jinak. (V dojemné žalobě.) Ale vy oba jste mi do srdca vešli jen na bolest.

Mánek (přiklekává k ní a znovu se pokouší objati ji rukou). Eva, duša moja, pojd' za mne, pojd'!

Eva (odstrčivši ho povstane). Ne . . . nemožu — naše neštěstí už sa dávno stalo . . . Ale ode dneška za týden sem k oknu zase přijď. Samo bude zase na jarmarce v Jasovém.

Mánek. Za týden budu už v těch Rakúsích; v nedělu na svatú Trojicu odjedu. Ale každé neděle sa podívám dom — tu bychom sa mohli vidat. Snad bych tě mohl vidět zítra — pozítří?

Eva. Tož dojdu zítra o deváté k turkyňovému poli a seberu si s sebou kolovrat tak, jako bych šla na přástku. (Venku šramot.)

Mánek (uleknutě). Tak jako by kdosi zahrkocal u okna.

Eva. Snad je to Zuzka. (V pootevřené okeničce zakmitne se na okamžik Samkova hlava.)

Mánek. Ne, to je mužský . . . Kriste Ježíši, tuším, že to Samko.

Eva. Uběhni. O mě sa neboj!

(Mánek skokem se svází chvatně s okna. — *Eva* přeběhne zmateně jizbu.)

Výstup II.

Samko, Eva, Zuzka.

Samko (tluče za dveřmi). Otevřete, otevřete — rozbiju dveře — nežádajte si mne!

Eva (odstrčí závoru. Zároveň se Samkem vběhne Zuzka uděšená).

Samko (napřahaje hůl). Ty sloto, ty robo bídná, kdo to zde u tebe byl?

Eva (klidně vzpřímená, ruce zkřížené). Mánek Mešjaný!

Samko. A ty to ještě poviš! Jidášu jeden! (Mrští po ní holí, jež se jí neublížíc sveze po sukních.)

Zuzka (spínajíc ruce). Bože můj!

Eva (zdvihnouc ku hrozbě ruku). Ještě jednu se odvaž — běda ti!

Výstup 12.

Předešlí, tetka.

Tetka (polooblečena zjeví se ve dveřích).

Samko. A on, psí duša, utekl — óch, jen počkaj — včil jdu za ním. (Obrací se ke dveřím — zleknutá tetka ho zadrží za ruku.)

Tetka. Pro rány boží, co to vyvádíš, Samko? Kam chceš jít?

Samko. Mánek tu byl, Mánek Mešjaný. Ona sa s ním schází. Tu oknem utekl! — Óch, já — to viděl — nadarmo mne to neobracalo dom! — Já je zabiju — oba — a sebe také!

Eva. Zabí, ale špatných slov dávat nebudeš!

Tetka. Pro umučení boží — Eva — cos to vyvedla! Samko, Samuško, smiluj sa, odpusť — neoznam tu hanbu po dědině! (Padne na kolena zdvihajíc ruce.) Samuško, ona to udělala ponejprv, já vím, jak v Boha věříš, ať mne zatratí — že ponejprv a naposledy.

Eva. Tetka, neklekajte před ním.

Zuzka. (Rovněž zdvihá k Samkovi sepjaté ruce.) Pamatujte sa, strýčku, nerobte ničeho na neštěstí! Bylo to ponejprv — já za to také dušú stojím.

Samko. Nechte mne odsud ujít, abych ju, Jidáša, neměl na očích... Utihnu sa někam do samoty, třeba do sadu. Ať to jen Pánbůh ode mne slyší — jen Pánbůh!

Tetka (povstala). Samotného tě nepustím! Ty o sobě nevíš — já půjdu s tebou. Bože můj, co sa to stalo, co sa to stalo! (Tetka se Samkem odcházejí.)

V ý s t u p 13.

Eva a Zuzka.

Eva. Zuzka, seber sa a běž k Mešjanovému, Mánek sa ještě dojista na lůžko neodebral, bar ho někde potkáš či vyvoláš. Pověz mu, že

ještě této noci z domu odejdu s ním tam do Rakús na gazdovství a potom že za něho půjdu jako jeho druhá žena.

Zuzka. Evuška, pamatuj sa — co to chceš urobiť?

Eva. Nic nepoctivého . . . (Strhne s bidla velký šátek a rozprostře ho na stůl.) Podaj mi sem zčerstva moje sváteční háby, tú starú kordulku po nebožce mamičce a tam v mém lůžku u hlavy je uzlíček hábků mé nebožky Katušky. Dočkaj, ty si sama vezmu. (Vyňala z lůžka uzlíček a běží ke stolu.)

Zuzka (strhuje s bidla v pravo oděv a podává jí ho. Několik shozených hábků nechá ležet na zemi). Já jsu jak bezduhá — úzkostú!

Eva. Neboj sa! Já nejsu Jidáš, to sa ve mně Samko zmýlil jako ta Mánkova jedovatá mama, Kotlibovka, Maryša a všichni ti ostatní, co mi jen zlého přejú. Oni mne k tomu sami doháněli, tož ať jsú všichni potrestáni a já budu s Mánkem šťastná, jako ta hrozenkovská notáriuska s druhým mužem.

Zuzka. Ale strhne sa nad vámi pohoršení; — celá dědina!

Eva. Och, nech strhne! Až to Mánek všechno provede, necháme sa sezdat a potom sa sem vrátíme. Ať si třeba námi opovrhujú — hlupí — my sa jim budeme smát! My jim

budeme na očích šťastni. — Jaj, Zuzka — (hořečně, jásavě) věříš mi, že tak, jak mne Mánek lúbí a já jeho — nelúbili sa ještě dva lidé ve světě! Och! (Zavýskne blaženě.) Zuzko, běž!

Zuzka (se obrátí pomateně ke dveřím).

Eva. Ale ne, počkaj — já poběhnu sama . . . Oni by mě mohli zdržet! S Pánembohem, Zuzka. (Zastaví se u kolébky a políbí ji.) Kolíbečko moja — s Pánembohem! . . . (Odbíhá.)

Výstup 14.

Zuzka sama, později tetka a Samko.

Zuzka. Utekla — a mne tu nechá tak . . . Jestli ju uvidí a zastaví . . . A jak já odsud vyjdu, nohy mám jak podřaty. (Chytá se nejbližšího náradí obracejíc se ke dveřím.)

Tetka (otevře dveře a vejde se světlem, ve dveřích je viděti Samka). Eva, pojd' Samka odprosit, ovečko nešťastná, poblúdná, pojd' — on ti to všecko, duša dobrá, promine. (Rozhlíží se.) Kde jsi, Evuška? (K Zuzce.) Kde je?

Zuzka (pitomě). Já nevím.

Tetka. Kam sa poděla? Šla do jizby? A co ty šaty jsou tak po zemi rozházeny?

Zuzka. Nevím — já nevím.

Samko (vraží do komory v levo a chytne se bědně za hlavu). Tetuško — tetuško, ona mne opustila — ona utekla!...

(Opona spadne.)

Jednání III.

Na pravo zdi dvorce, na levo stromy sadu, vzadu řeka a krajina. Jeviště třeba částečně stromy a kouskem zdi přehraditi. Na pravo pod stromy hrubé stoly, lavice a židle přichystané k slavnosti.

Výstup I.

Eva a Zuzka.

(Zuzka rovná na dlouhém stole mísky, lžice a džbánky; Eva šije rukávce.)

Zuzka. No, včil už to bude k té naší požaté všecko nachystáno, jenom už jíst a pít.

Eva. Ještě musíš dojít na špižírnu pokrátat chleba. Já bych ti věru pomohla, ale už sa mi tak ruce třasú, abych ty rukávce dorobila. Za dne to beztoho nerada šiju, aby neřekli, že si co gazdina hovím.

Zuzka. Však sa narobíš a nastaráš dost, Evuška. Doma za celé svobody, ani cos byla u muža,

tolik sas nenastarala. Není ti to za těžké tu na gazdovství při Mánkovi tak sa trápit?

Eva. Však su jeho žena — — a třeba ještě nejsme sezdaní — už to nebude dlouho trvat... Však tu v Rakúsích zatím o tom našem sužování nikdo ničeho netuší...

Zuzka. Hen zas napilý Rubač... Eva, toho by měl gazda z tovarychu vyhnat — jen ostudu robí... (Přichází napilý Rubač. — Mezi řečí si blábolivě popěvuje.) Jojha — jojha — jojha.

Výstup 2.

Rubač. Předešlí.

Rubač (napilý se chytá rukou stolku a zporáží některé nádobky. Sedá si naproti Evě).

Eva. No, pomalu, Rúbaču, pomalu! Snad sa tu neposadíte — jděte sa vyspat!

Rubač. A na justament si sem sednu jako pán — jako velkomožný pán. (Natáhne nohy.) Ještě tuhle cigárku si zapálím. (Vytahuje z kapsy kalhot doutník a sirku.)

Zuzka. Jen už sa nám odsud kliděte!... Kdybyste sa byl neoslopal, mohl jste tady pokojno hodovat jako ostatní dělníci. Takto byste nám tu byl jen na hanbu! Dojdú pan barón s paní

barónkú na nás sa podívať, a to by sa měli na co dívat.

Rubač. Ticho, ticho, Zuzička!... Co by sa na mne sápara jako kvočka. Pojď sa tu pěkně podle mně posadit; budem zpívat' spolem... Ťúú... (Zavýskne.)

Eva (rozkazujícím hlasem a napřáhne ruku, ukazuje k východu). Rúbaču, hybaj odsud' v tu chvílu!

Rubač. A cože, vy bosorko jedna, co vy sa na mně rozglábnete...

Zuzka. Rubaču, dajte si pozor na hubu, ať vás gazda nevypoví z práce — to je gazdina!

Rubač. To že mi gazdina? Roba je to muža utečená a s gazdú nesezdaná! Ona si myslí, že ju neznáme? — jójhá, známe po pravdě.

Eva. Rubaču!

Rubač. Keď já jsem byl mladým ženáčem, jen co bych býval měl více majetku, taková roba by za mnú do Rakús na tovarych také byla šla... Že ne? Že, Zuzička? — Tak jsem sa s robú nahněval — pojď — pojď si ke mně sednút...

Zuzka. Včil jdu pro gazdu... To sa podíváte. (Popojde před Rubačem v levo ke vrátkům.)

Rubač (uleknutě povstane). Pro gazdu — cože, nač — a tož když jste takové — mívajte sa

tu s Pánembohem. (Odvrávorá, blábole popěvek:) »Jojha.«

Eva (rozčileně). Roba!... Gazdina roba!... Kdo jim to pověděl? Mánek si nechal záležet, aby si sem nepřivedl nikoho z našeho kraja. Všichni naši dělníci jsou až z Kopanic, koliknácte mil od naší dědiny... Musely jste to vyzradit jenom ty nebo tvoja mamička!

Zuzka. Prisámboh, že nevyzradily — ať jsme v tu chvíli života zbaveny!

Eva. Jak by to tedy mohli vědět?

Zuzka. To nevím — ale vědá to všichni, hned od začátku, jak jsme sem došli, našli ti přizvisko »gazdina roba«... Já jsem ti to chtěla už koliknáctkrát svěřit, ale bála jsem sa tě sužovat. Ženské si také onehdy, jak pekly chléb, povídaly, že ten tvůj muž, Samko — — (Zarazí se.)

Eva. Co, Samko?

Zuzka. Jak prý o tobě někdo počne mluvit, že ujde pryč. —

Eva. A víš-li, Zuzka — — Mánkovi ničeho nevyčítajú?

Zuzka. Kdo?

Eva. No — všichni ti lidé.

Zuzka. Já nevím — ale tuším, že ne... To víš, mužskému všecko projde.

Eva. A co ti hlupí lidé myslí, že si mne Mánek nevezme?

Zuzka. Což já vím!

Eva. Zuzka — pověz mi hned — na dušu — co ty myslíš!

Zuzka (skromně, váhavě). Bože můj — co já hlupá možu předzvídat... A ty sa při tom tak třaseš, jak osyková ratolístka. Eva — Evuška, líto mi o tebe! (Pokryje si rukou oči a tiše zaslzí.)

Eva. Neplač, dětino! (Sedne v pravo s přemáháním.) Vždyť já už jsu pokojná, vidíš — — Ale Mánka mi zavolaj ihned — Běž! Však on toť jde... (Zuzka odejde.)

Výstup 3.

Mánek a Eva.

Mánek. Ty už si všechno pořídila? No, musíme dělnictvu dnes na dožatú dopřát, aby mi zase napřesrok všichni na zavalanú došli. Od panstva dostali 4 věderka vína a já dodám dvě. Bílého chleba také dostali s dostatek — no a to ostatní mně už neubere. (Posadí se k ní v pravo.) Dobře asi s tím pachtem letos vyjdu, kdyby sa nám povedlo

tak jen každým rokem, pravda, Evuša? Zne-
nazdaja bychom si zachovali pěkné peníze . . .

Eva. Ty sa tím vždycky tak těšíš a co s mnoha
penězi? Mně by jakživ k srdcu nepřirostly.

Mánek. Mohli bychom si zpachtovat třeba tu
v Rakúsích pěkný panský dvůr . . . Já bych
měl rád pohledný vozík jen tak na projíždku
a pro zimu sánky. Mojim koňom by sa ne-
směli vyrovnat žádné . . . Těmi bychom sa
vozili spolem.

Eva. (Povstane a vezme šití.) Já zase si jiného ne-
přeju než k nám do dědiny bar jen na jeden
ten tvůj grunt. Tam si budu gazdovat — —
a šťastná budu přede všemi.

Mánek (povzdychne a poobráti se). Och, mně sa
to zase nezdá — já bych nesnesl tak vše-
liké to — (Zarazí se, Eva si zatím k němu se
šitím přisedla.) Prosím tě, co to pořád robíš —
ani dnes na požatú si nedáš pokoja. Moříš
sa tím vyšíváním celé večery a svátky.

Eva. Však je to moje bývalé řemeslo a už jen
tu několik stehů, pak budu s těmi rukávci
hotová. Mám už stánek, šatku, fěrtošek —
všecko z batistu — všecko jen bělúcké —
k těm našim sdavkám. (Mánek při posledním
slově překvapen trochu odsedne; pak se k ní
zase přiblíží.) Hedbávné fěrtošky sa mi tak